

Plán Projektu

Otevřená výzva / 1. ročník / 1. 1. 2021 – 30. 6. 2022

Identifikační údaje

Název projektu

Didaktická dílna TULKA

Hlavní řešitel

Mgr. Miroslav Slowik, Ph.D.

Fakulta

Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická, Liberec

Pracoviště

Katedra románských jazyků, Centrum pedagogické praxe

Odkaz na smlouvu

Zacílení a náplň projektu

Problém a vize u cílových skupin

Studenti učitelství se v průběhu studia soustřeďují primárně na své obory (obor). Studovaný obor se stává součástí učitelské aprobace a takto je učitelský adept přijat do profesní organizace nazvané „škola“. Aprobace mu vytyčuje meze jeho učitelského působení. V rámci aprobace jsou učitelé vybaveni velmi dobře, co se týče odbornosti, hloubky a detailů oboru. Dále jsou vybaveni teoretickými dovednostmi z oblasti obecné pedagogiky a oborové didaktiky. Skladba studijního programu je nastavena dobře. Studenti jsou vedeni k současným trendům ve výuce.

V poslední době došlo k posunu od vzdělávání „v oboru“ a výuka je nyní vedena směrem k pedagogické propedeutice. Didaktická dílna by byla příhodným obohacením této pedagogické propedeutiky.

Hledání odpovědí na otázky vycházející z dneška, z přirozeného světa velmi souvisejí s kreativitou, jež umožňuje se nad věcmi zamyslet, nikoliv je pouze memorovat. Chyba se má stát součástí cesty po objevování světa, v němž žijí teď a tady. Jedině odpovědi na otázky po „teď a tady“ a po mém vlastním „já“ ve světě „teď a tady“ mohou formovat mladého člověka (žáka) k takovým postojům postoji a názory, jež ukazují na plnohodnotného občana společnosti.

Didaktická dílna bude studenty Nmgr. učitelství propojovat v tým, který si jako celek v diskusi uvědomí přesahy mezi jednotlivými vzdělávacími oblastmi. Tam leží to, co potřebují (nejen) mladí lidé vědět a co ve škole příliš často nezaznívá. Spíše to zapadá na okraj běžných školních předmětů. Takovými tématy jsou: peníze, obchod, klima, spravedlnost, mocnosti, mír, diskriminace, násilí, nemoci, smrt. Ve škole chybějí předměty jako sociologie, politologie, klimatologie atp. Na tyto otázky dnešní učitelé nejsou

stavění, respektive potřebují k tomuto koordinovanou práci v týmu. V týmové učitelské diskusi se k těmto tématům mohou přiblížit a poskládat obraz světa tak, aby se v něm mladý člověk vyznal mnohem lépe. Mladý člověk totiž není schopen si obraz světa dostavět sám z předmětů, mezi kterými leží propast školní přestávky.

V DD si učitelští adepti osvojí schopnost rozpoznat skutečné potřeby pro život jejich i svých svěřenců. Tyto potřeby jsou multidisciplinárního charakteru a nestojí osamoceně jako výseče z žité skutečnosti; potkávají se v nich různé znalosti, přístupy a perspektivy, které teprve v kompozici mozaikovitě složené z různých střípků mohou odkrýt přirozený svět.

Didaktická dílna se tak nebude soustředit pouze na jevy (ty spadají do konkrétních vyučovaných předmětů), ale bude jich využívat především jako cesty ke kompozici fenoménu dneška. Fenomén dneška bude stát v centru zájmu přípravy učitele. Toto je základní předpoklad pro posun od znalostí k dovednostem, a následně k orientaci ve složité pavučině světa, ke kritickému myšlení a k otevřené diskusi založené na rovnoprávnosti názorového pohledu.

Didaktická dílna povede učitele nikoliv k předávání informací, definic, vzorců a teorií, nýbrž naučí budoucího učitele vnímat školu především jako „cestu, která je hledáním odpovědí.“

Odkaz na návrh projektu

Závazky a specifikace projektu

Cílené kompetence studentů učitelství

1. Budoucí učitel bude umět pracovat v týmu.
2. Bude schopen využít své schopnosti pro pedagogický leadership.
3. Bude umět v součinnosti s ostatními posunovat tým vpřed, tj. každý jednotlivec bude znát své místo v něm.
4. Budoucí učitel v součinnosti s týmem bude schopen uvidět smysl vzdělávání a bude jej vnímat jako metu, k níž lze dospět různými cestami.
5. Budoucí učitel se naučí spoléhat sám na sebe jako na studnici poznání.
6. Učitel se naučí ptát se a sám sebe formativně hodnotit především, aby mohl až následně naučit své svěřence klást si otázky a formativně se hodnotit. Didaktická dílna bude nástavbou toho, jak se studenti učí formativnímu hodnocení v ostatních disciplínách. Formativní hodnocení je na fakultě začleněno do studijního programu.
7. Pozná svou tvář, kterou bude neustále podrobovat zkoumání tím, jak na ni budou druzí reagovat.
8. Učitel se naučí kreativně pracovat.
9. Učitel se naučí vyhodnocovat potřeby žáků.

Cílený dopad — cíl projektu

V každém semestru bude v didaktické dílně přítomno max. čtyřicet studentů. Vytvoří sborovnu, která bude následně dělená na tři sekce.

V pilotním roce předpokládáme tedy účast 80 studentů. Za úspěšné budeme považovat to, pokud se všichni tito studenti zapsaní do nově vzniklého předmětu „Didaktická dílna“ zapojí do intenzivní

spolupráce na přípravě vzdělávacího programu, jež budou schopni v součinnosti úspěšně realizovat na fakultní škole.

Měřítkem úspěchu studentova výkonu nezůstane pouze názor či náhled oborového didaktika, který dílnu povede (či dalších pracovníků, kteří do ní budou vstupovat), nýbrž především skutečné školní prostředí v provozu fakultní školy. Až to mu vystaví skutečnou „fakturu“. Žáci fakultních škol, jejich učitelé i vedení školy vyhodnotí, zdali byl nově vytvořený a v praxi právě aplikovaný vzdělávací program skutečně přínosný (z hlediska potřeb, obsahu, formy, atraktivity, koordinace apod.).

Podrobný popis inovace a náplně projektu

1. **Na fakultě bude vypsán nový předmět s názvem Didaktická dílna.**
2. Tento nový předmět bude mít již svou **vlastní webovou stránku**, která vznikne poté, co by byl projekt podpořen finančními prostředky. Spuštění stránky předpokládáme do 15. února 2021.
3. **V prvním pololetí 2021 bude probíhat ustavení týmu didaktické dílny. Jádrem týmu bude didaktický „mistr“, který dílnu povede a ustaví role v učitelském týmu:** dle potřeb bude zvat do dílny další odborníky - výtvarníka, vypravěče, стратега, počítače, preventistu, podnikatele, bankéře, klimatologa atp. Takto se mohou do týmu zapojit i externisté.
4. Práce týmu bude opět podrobena veřejné kontrole – webová stránka bude sloužit k této kontrole a také k tomu, aby se z řad veřejnosti mohly zajímavé nápady dostat k řešitelům projektu.
5. Mistrovský tým ustaví v prvním pololetí 2021 základní linii vzdělávacího programu pro studenty Didaktické dílny pro zimní semestr akademického roku 2021/2022. Takovou linií by mohl být jako např. vzdělávací program LINGVOMAT (může být i jiný, např. LOGOS, POLITICOS, EKONOMICUS).
6. **Didaktická dílna bude mít čtyři vyučovací hodiny týdně (2 hodiny vedené „mistrem“ a 2 hodiny samostatné tvůrčí práce).** Bude jí zřízena místnost s pomůckami: počítače, moderní technologie, kreslicí a grafické programy, programy pro elektronickou tužku, spotřební materiál pro vytváření didaktických pomůcek.
7. Do dílny budou vstupovat jednotliví vyučující a budou studenty vést v přípravě vzdělávacího programu a podněcovat je k diskusi nad zvolenou vzdělávací strategií, povedou je k úspěšné realizaci. Studenti budou svou práci dokumentovat a publikovat na webové stránce jako didaktický postup, metodiku, zdůvodnění jejich práce.
8. **Na závěr semestru se odeberou studenti na fakultní školu a budou mít k dispozici jeden projektový týden, v němž bude jejich vzdělávací program uveden do praxe v jednom z ročníků 2. stupně ZŠ (ve všech paralelních třídách).**
9. V dalším semestru mohou studenti pokračovat či do Didaktické dílny nastoupí noví zájemci o kreativní učitelskou práci. Ti, kteří by se chtěli skutečně další kreativní práci věnovat, si mohou svými činnostmi splnit i Magisterskou závěrečnou práci.
10. **Pro letní semestr ak. roku 2021/2022 bude vyměněno téma didaktické dílny.**
11. **Všichni účastníci Didaktické dílny TULKA budou mít povinnost se jednou za semestr zúčastnit jednoho kurzu Dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků při instituci „Učitelské dílny“.** Tento kurz bude organizován v Liberci. Úkolem takového setkání je propojení mladého pohledu na vzdělání a pohledu stávající učitelské generace. Učitelské dílny jsou také zaměřeny na činnostní vzdělávání a vedou zavedené učitele ke kreativnímu přístupu v týmové spolupráci. Obě platformy se tak propojí. Učitelští adepti se potkají se svými profesními kolegy při řešení problémového úkolu. Mladí adepti se budou inspirovat staršími kolegy a naopak.

Výstupy projektu

1. Vznikne nový předmět.
2. Studenti se budou učit praktickým činnostem potřebným pro jejich učitelskou praxi.
3. Adepti budou řešit problémový úkol v týmu.
4. Vznikne tým didaktických mistrů.
5. Obohatí se již stávající propojení s praxí.
6. Vznikne portál nápadů, metodik, didaktických pomůcek, návodů, který bude veřejně dostupný pro všechny učitele v České republice.
7. Studenti jako budoucí učitelé se naučí pracovat v týmu, kreativně přemýšlet o vzdělávacím cíli a o cestách k jeho dosažení; výuka na fakultě se stane výjimečnou ve svém praktickém zaměření a v osobním koučingu nových učitelských adeptů.
8. Studenti se zdokonalí s formálním hodnocením sebe sama., což je podníceno i v dalších vyučovaných předmětech na fakultě.
9. Adepti budou vybaveni schopností pedagogického leadershipu.
10. Dojde k ještě intenzivnějšímu propojení s praktikujícími učiteli; proběhne intergenerační dialog.
11. Naučí se zkracovat interpersonální vzdálenost od žáků, vyjdou jim vstříc.

Návaznost na předměty a studijní programy

Jde o inovaci pro studenty Navazujícího magisterského studia. Jedná se o zcela nový předmět, který bude figurovat jako povinně-volitelný / volitelný. Bude ukončen Zkouškou. To, že se budoucí učitel postaví před žáky, které uvidí poprvé, a se svými kolegy je v průběhu jednoho týdne povede a ukáže jim svět, je zkouškou samou o sobě.

Součástí Zkoušky bude následně osobní rozhovor garanta předmětu DD se studentem. Tento rozhovor bude studentovým formativním hodnocením, analýzou jeho tvůrčí, didaktické i pedagogické činnosti. Zkouška bude vedena ústně. Půjde o obhajobu jeho práce, postupů, metod; o analýzu zjištěných chyb a poučení z nich; o možnostech vylepšení následné práce, doporučení pro budoucnost.

Didaktická dílna bude do sebe absorbovat všechny teoretické disciplíny, které se na fakultě vyučují jako předměty povinně-volitelné či pouze volitelné. Zde budou tyto teoretické poznatky uváděny do praxe a studenti je budou mít na zřeteli při své tvůrčí a kreativní práci.

(dále viz pozn.)

Harmonogram projektu

1. pololetí 2021:

- a) Leden: vznik webové stránky, marketing
- b) Únor – březen: ustavení mistrovského týmu, rozdělení rolí, tvorba rozvrhu a účasti jednotlivých vyučujících v didaktické dílně; hosté a jejich vstupy
- c) Duben – květen: design programu (systémovost, struktura, provázanost, obsah, témata, strategické postupy; projednání možností provedení na fakultní škole (dle Harmonogramu školního roku 2021/22 MŠMT a školního kalendáře akcí na š. r. 2021/22)
- d) Květen: zřízení prostoru dílny, vybavení, instalace, inaugurace; setkání s potenciálními zájemci z řad studentů; představení projektu studentům; představení zadání problémového úkolu; vypsání termínů programů DVPP pro Liberec
- e) Červen: natočení videa o inovaci, zveřejnění stavu příprav na webu

2. pololetí 2021:

- a) Říjen: zřízení pracovních skupin Sborovna, Vedení školy, Poradenské pracoviště; pro zájemce projednání témat diplomových prací
- b) Říjen – leden: řešení zadaného problémového úkolu; dokumentace
- c) Únor: realizace ve fakulní škole (po uzavření klasifikace)
- d) Únor – zhodnocení projektu, publikování výstupů; vznik instruktážního videa o postupu prací na řešení problémového úkolu; vyhodnocení výsledku

1. pololetí 2022:

- a) Únor: zřízení pracovních skupin Sborovna, Vedení školy, Poradenské pracoviště; pro zájemce projednání témat diplomových prací
- b) Únor – květen: řešení zadaného problémového úkolu
- c) Červen: realizace ve fakulní škole
- d) Červen: zhodnocení projektu, publikování výstupů; vznik instruktážního videa o postupu prací na řešení problémového úkolu

Vyhodnocení dopadu

Vyhodnocení proběhne v terénu – v provozu skutečné školy. **Bude proveden dotazníkový sběr mezi žáky, učiteli i vedením fakulní školy.** Tvorba dotazníkového šetření bude součástí kreativní práce studentského týmu.

Dále bude provedeno **vyhodnocení na základě osobního formativního hodnocení studenta při setkání s vedoucím didaktické dílny při osobním pohovoru**, který bude odpovídat ústní Zkoušce, čímž dojde také k uzavření a hodnocení předmětu jako takového.

Přenositelnost projektu

Všechny výstupy projektu budou přenositelné. Budou veřejně k dispozici ke stažení. V průběhu pilotování od ledna 2021 do června 2022 **vystoupí hlavní řešitel na workshopech a konferencích, publikuje svůj záměr v odborném časopise či v jiných časopisech zabývajících se školskou problematikou.**

Každý semestr bude publikován na webu nový vzdělávací program s inovovanými metodami učení, vycházející z potřeb dneška, podpořený novými technologiemi a reagujícími na současnost v souvislostech. Program bude nabízen ke stažení z webu, jež se stane vzdělávacím portálem TUL.

[Odkaz na rozpočet](#)